

Oorlogsdagboek van meester Jacob Hopman (2)

Jacob Hopman (1903-1958), de schrijver van het oorlogsdagboek.

We vervolgen met het oorlogsdagboek van meester Jacob Hopman. We zijn gebleven bij oktober 1944 en staan aan de vooravond van de hongerwinter. Deze aflevering loopt tot en met de Oudejaarsavond van 1944. Maar we willen eerst enkele opmerkingen doorgeven van lezers op de vorige aflevering:

Een lezer wist te vertellen dat de kapitein van een van de Duitse schepen die op de afbeelding op pag. 9 te zien zijn, ingekwartiert was bij bewoners. Hij wist zich de namen van twee van hen nog en bij wie ze 'logeerden': 'Kareltje' bij Harmen Schaap en Linke bij Jan van de Pol. Waarschijnlijk lagen beide schepen klaar om na Dolle Dinsdag (12 september 1944) vluchtende Duitsers een veilige overtocht te bezorgen. Het bij noot 9 genoemde schip was niet van Gerrit Zijl, maar van zijn broer Gijsbert Zijl (1881-1970), die ook brandstoftransporteur was.

Vervolg

Donderdag, 19 oktober 1944

Zaterdagmiddag zijn we van het elektrisch net afgesneden en hebben we dus geen licht meer. 't Lukte me zaterdag nog een doosje waxine drijvertjes te kopen. Ze waren nog uit de dagen 1914-'18.

Van Ginkel had niets dan twee kaarsen, daarom heb ik de helft van de drijvertjes aan hem gegeven. Ik heb er nu 65. We hebben nog een heel klein beetje olie, waar we pannenkoeken van zouden bakken, maar die olie moet nu dienst doen als brandstof voor de drijvertjes. Ook bezitten we nog vier kaarsen.

Opmerking: de spellingsfouten in het dagboek zijn gehandhaafd!

Zo zit ik dan nu deze aantekeningen bij een drijvertje te maken. Een

Correctie bijchrift bij de foto op pag. 24 van het vorige nummer:

De familie van Gerritje Baas-Koelewijn: Links zijn Jan Baas (1912-1940) (en Gerritje Koelewijn (1911-1999) te zien, rechts de ouders van Gerritje, Volken Koelewijn Jzn (1880-1966) en Gerritje Duijst Kldr (1882-1954), ca. 1936.

Nog een plaatje van de belangstelling die de Duitse schepen in de havenmond van de kant van de jeugd genoten. Meestal lag er één schip, dat de visaanvoer controleerde. Het tweede schip patrouilleerde op zee en had afweergeschut.

paar om (?) olie drijft op het water in een jampot. Ik kan de regels nauwelijks onderscheiden. M'n vrouw en Steta zijn bij tante Hendrikje, die heeft nog wat petroleum. Daar kunnen ze dan wat naaien en breien. Tijn-men, Klaas en Reini zijn om 7 uur naar bed gegaan; toen was het reeds donker. We gaan 's avonds om 9 uur of nog vroeger naar bed. Soms ga ik naar Louw Huijgen, die heeft nog wat petroleum, dan kom ik om 10 uur thuis. Eerst even luisteren of je ook moffen hoort lopen en dan snel over de straat. Als ik meen wat te horen, dan stil staan en luisteren en dan weer verder. 't Is om tien uur akelig stil en leeg op straat.

Koken gaat op 't fornuis en de kachel. We hebben nog wat takkenbossen kunnen kopen à 45 cent per bos. We hebben ook nog wat kolen. Wat de aardappels betreft, ze zijn niet meer te krijgen in de omgeving. Gelukkig zijn ze nu halen per schip van Enkhuizen. Het schip van Duijst lag buiten de havenversperring. Nu hebben we voor

Duijst vergunning om over zee te gaan. Dan krijgen we tenminste iets op de bonnen en teren we niet zo hard in. Dinsdag hebben Van Ginkel¹⁾ en ik vrij genomen van school om voedsel op te halen in Scherpenzeel. Daar was ook niets te krijgen. 't Zat vol vluchtelingen. Gelukkig van Van Ginkels vader een schep gekregen en van z'n opoe 12 kg distributieaardappelen, zoodat ik toch nog bij 4 pond mee thuis bracht na een zeer vermoeiende reis.

1. Rijk Albertus van Ginkel (1908-c.1995) was een collega van Jac. Hopman; van 1939 tot 1955 was hij ook ouderling.

Na afloop van de oorlog werd met man en macht gewerkt om het schip van Gijsbert Zijl, dat voor de kop van de visafslag de haven afsloot, weg te slepen.

